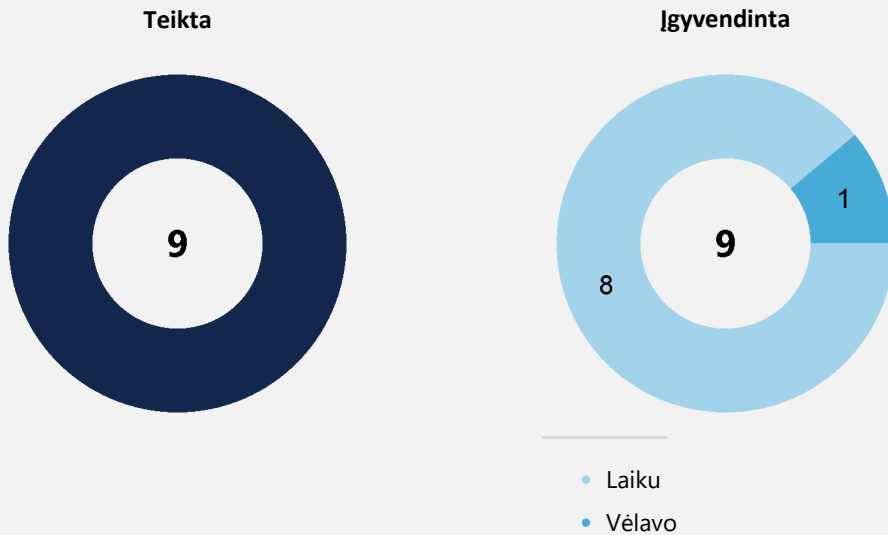

„VIEŠOJO INTERESO GYNIMO ORGANIZAVIMAS“

Valstybinio audito ataskaita: 2014-05-23 Nr. VA-P-40-1-6

Rekomendacijų stebėsenos ataskaita

2026-06-04 04:05

Rekomendacija / priemonė	Iki kada turi būti įgyvendinta	Būklė	Laiko būklė
1 rekomendacija: Siekiant užkirsti kelią valstybės nuosavybės teisės į teismo sprendimu jai grąžintą žemės sklypą pažeidimams, nustatyti Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2012-05-30 pavedimo Nr. 1PAV-(1.8)-242 „Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos teritorinių padalinių vedėjams dėl įsiteisėjusių teismo sprendimų ir nutarčių vykdymo“ vykdymo kontrolės priemonės.	2014-12-31	Įgyvendinta	Laiku

Atsakingas subjektas:

Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos

„VIEŠOJO INTERESO GYNIMO ORGANIZAVIMAS“

Valstybinio audito ataskaita: 2014-05-23 Nr. VA-P-40-1-6

Rekomendacijų stebėsenos ataskaita

2026-06-04 04:05

Rekomendacija / priemonė	Iki kada turi būti įgyvendinta	Būklė	Laiko būklė
--------------------------	--------------------------------	-------	-------------

Pokytis:

Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Tarnyba) direktorius 2014-06-11 pavedimu Nr. 1PAV-(1.8)-366 pavedė Tarnybos teritorinių skyrių vedėjams:

1. Užtikrinti, kad įsiteisėjus teismo sprendimui / nutarčiai dėl Lietuvos Respublikai grąžintų žemės sklypų, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų teritorinis skyrius, kuris atstovavo teisme Tarnybos interesams arba kuriam buvo duotas atskiras pavedimas dėl konkretaus teismo sprendimo įvykdymo, kreiptųsi į valstybės įmonę Registrų centrą dėl fizinių arba juridinių asmenų nuosavybės teisių į žemės sklypus išregistravimo ir Lietuvos Respublikos nuosavybės teisės bei Tarnybos patikėjimo teisės į šiuos žemės sklypus įregistravimo;
2. Užtikrinti, kad tuo atveju, jeigu valstybės įmonė Registrų centras atsisakytų išregistruoti fizinių arba juridinių asmenų nuosavybės teises į žemės sklypus ir įregistruoti Lietuvos Respublikos nuosavybės teisės bei Tarnybos patikėjimo teises į žemės sklypus, nedelsiant imtis priemonių priežastims, dėl kurių valstybės įmonė Registrų centras negali atlikti prašomų veiksmų, pašalinti. Nepavykus pašalinti nurodytų priežasčių, nedelsiant apie tai informuoti Tarnybos direktorių.
3. Kas ketvirtį iki paskutinio ketvirčio mėnesio paskutinės darbo dienos parengti ir pateikti Tarnybos direktoriui ataskaitą apie teismo priimtus įsiteisėjusius teismo sprendimus / nutartis, kuriais žemės sklypai yra grąžinti Lietuvos Respublikai, ir jų įvykdymą.

2 rekomendacija:

Siekiant užtikrinti viešojo intereso apsaugą pavestose veiklos srityse, numatyti kontrolės priemones, kurios padėtų operatyviau nustatyti veiklos srityse padarytus viešojo intereso pažeidimus ir užtikrintų, kad nedelsiant būtų imtasi priemonių jiems pašalinti.

2014-09-30

Įgyvendinta

Laiku

Atsakingas subjektas:

Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos

Pokytis:

Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos (toliau – Inspekcija) viršininkas 2014-09-30 įsakymu Nr. 1V-128 patvirtino Viešojo intereso gynimo Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos tvarkos aprašą (toliau – Aprašas), kuriuo siekiama racionalaus, greito ir efektyvaus viešojo intereso gynimo, atliekant teritorijų planavimo ir statybos valstybinę priežiūrą. Aprašo 5 p. nustatyta, kad Inspekcija galimus viešojo intereso pažeidimus gali nustatyti nagrinėdama skundus ar prašymus, sudarančius pagrindą ginti viešąjį interesą, arba pagal kompetenciją vykdydama kitas teisės aktuose nustatytas funkcijas (pavyzdžiui, nagrinėdama prašymus, atlikdama planinius patikrinimus, savo iniciatyva tikrindama statybą, vykdydama reidus ir kt.). Aprašo 18 ir 20 p. numatyta, kad jei tam, kad būtų pašalinti nustatyti galimi viešojo intereso pažeidimai, reikia kreiptis į teismą ar prokuratūrą dėl viešojo intereso gynimo, už pažeidimų nagrinėjimą atsakingas specialistas parengia rašytinę išvadą apie nustatytus teisės aktų pažeidimus, kuri yra pagrindas atsakingiems Inspekcijos specialistams, kurių veiklos sritis yra teisė, parengti ieškinį ar prašymą teismui arba prašymą prokuratūrai ginti viešąjį interesą; prašymas prokuratūrai ginti viešąjį interesą turi būti parengtas ir užregistruotas Inspekcijos dokumentų valdymo informacinėje sistemoje „Avilyš“ ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo išvados registracijos šioje informacinėje sistemoje.

„VIEŠOJO INTERESO GYNIMO ORGANIZAVIMAS“

Valstybinio audito ataskaita: 2014-05-23 Nr. VA-P-40-1-6

Rekomendacijų stebėsenos ataskaita

2026-06-04 04:05

Rekomendacija / priemonė	Iki kada turi būti įgyvendinta	Būklė	Laiko būklė
<p>3 rekomendacija: Siekiant, kad institucijos, kurios atstovauja valstybei teismų sprendimų vykdymo procese, operatyviai gautų informaciją apie teismų sprendimus, priimtus pagal prokurorų ieškinius, pareiškimus, prašymus dėl viešojo intereso gynimo, numatyti priemonės, kurios užtikrintų, kad prokurorai teismų sprendimus nedelsiant perduotų šioms valstybės institucijoms.</p> <p>Atsakingas subjektas: Lietuvos Respublikos Generalinė prokuratūra</p> <p>Pokytis: Generalinis prokuroras 2014-09-10 nurodymu Nr. N-3 „Dėl informacijos teikimo institucijoms, atstovaujančioms valstybei teismų sprendimų vykdymo procese“ pavedė viešojo intereso gynimo funkciją vykdančioms prokurorams įsiteisėjusio teismo sprendimo (nutarties), priimto išnagrinėjus prokuroro ieškinį, pareiškimą, prašymą dėl viešojo intereso gynimo, kopiją nedelsiant pateikti byloje nedalyvavusioms institucijoms, kurios turi vykdyti teismo sprendimą (nutartį).</p>	2014-10-01	Įgyvendinta	Laiku
<p>4 rekomendacija: Siekiant, kad būtų įvykdyta kuo daugiau teismų sprendimų, pagal kuriuos į valstybės biudžetą turi būti išieškotos pinigų sumos, patikslinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2006-05-11 įsakymu Nr. V-182 patvirtintas Vykdomųjų dokumentų registravimo, pateikimo vykdyti ir vykdymo taisyklės taip, kad atstovaujant valstybei teismų sprendimų vykdymo procese būtų aktyviai domimasi sprendimų vykdymo eiga ir, esant reikalui, priimami sprendimai, leidžiantys paspartinti priteistų pinigų sumų į valstybės biudžetą išieškojimą.</p> <p>Atsakingas subjektas: Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos</p> <p>Pokytis: Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos viršininko 2006-05-11 įsakymu Nr. V-182 (2014-10-28 įsakymo Nr. V-397 redakcija) patvirtintų Vykdomųjų dokumentų registravimo, pateikimo vykdyti ir vykdymo taisyklių 15 p. nustatyta, kad apie vykdomųjų dokumentų, pagal kuriuos turi būti išieškotos didesnės kaip 5179 litų (1500 eurų) sumos, vykdymo eigą antstolis užklauiamas, jeigu po jo pateikimo vykdyti ar po informacijos apie jo vykdymo eigą gavimo iš antstolio praėjo pusė metų ir per šį laikotarpį į Valstybinės mokesčių inspekcijos biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą nebuvo išieškota visa ar dalis išieškotinos sumos.</p>	2014-12-31	Įgyvendinta	Laiku
<p>5 rekomendacija: Siekiant užtikrinti viešojo intereso apsaugą pavestose veiklos srityse, numatyti kontrolės priemones, kurios padėtų operatyviau nustatyti veiklos srityse padarytus viešojo intereso pažeidimus ir užtikrintų, kad nedelsiant būtų imtasi priemonių jiems pašalinti.</p> <p>Atsakingas subjektas: Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos</p>	2014-12-31	Įgyvendinta	Laiku

„VIEŠOJO INTERESO GYNIMO ORGANIZAVIMAS“

Valstybinio audito ataskaita: 2014-05-23 Nr. VA-P-40-1-6

Rekomendacijų stebėsenos ataskaita

2026-06-04 04:05

Rekomendacija / priemonė	Iki kada turi būti įgyvendinta	Būklė	Laiko būklė
<p>Pokytis: Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2013-01-10 įsakymu Nr. 1P-(1.3.)-23 patvirtintų Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos informacijos teikimo teisės saugos institucijoms taisyklių 17 p. (2014-09-12 įsakymo Nr. 1P-(1.3.)-346 redakcija) nustatyta, kad struktūrinis padalinys, nustatęs Nacionalinės žemės tarnybos veiklos srityje padarytus viešojo intereso pažeidimus, kurių negalima ištaisyti administracine tvarka, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo sužinojimo apie pažeidimą dienos, kreipiasi į prokuratūrą dėl viešojo intereso gynimo.</p>			
<p>6 rekomendacija: Siekiant, kad Prokuratūra gautų informaciją, būtiną sprendimams dėl viešojo intereso gynimo priimti, inicijuoti Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo pakeitimą, kad valstybės ir savivaldybių institucijos informuotų Prokuratūrą ne tik apie prokuroro reikalavimu priimtą sprendimą, bet ir apie jo įvykdymo rezultatus.</p>	2016-02-29	Įgyvendinta	Laiku
<p>Atsakingas subjektas: Lietuvos Respublikos Generalinė prokuratūra</p> <p>Pokytis: 1. Generalinė prokuratūra parengė Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir 2014-11-07 pateikė jį Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetui. 2. Seimas 2015-06-11 priėmė Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo Nr. I-599 19 straipsnio pakeitimo įstatymą (įsigaliojo 2015-07-01), kuriuo prokurorams buvo suteikti įgaliojimai reikalauti iš valstybės ar savivaldybių institucijų pateikti prokuratūrai informaciją apie jų priimto sprendimo vykdymo rezultatus per 20 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo dienos.</p>			
<p>7 rekomendacija: Siekiant efektyviai naudoti žmogiškuosius išteklius ginant viešąjį interesą ir sudaryti tinkamas teisinės prielaidas viešojo intereso pažeidimams identifikuoti, inicijuoti teisės aktų pakeitimus, kuriais būtų išplėsti valstybės institucijų, kurioms įstatymais suteikta teisė kreiptis į teismą dėl viešojo intereso gynimo, įgaliojimai, kad nustačiusius pažeidimus priskirtose veiklos srityse jos turėtų galimybę efektyviai ginti viešąjį interesą.</p>	2016-08-23	Įgyvendinta	Vėlavo
<p>Atsakingas subjektas: Lietuvos Respublikos Vyriausybė</p>			

„VIEŠOJO INTERESO GYNIMO ORGANIZAVIMAS“

Valstybinio audito ataskaita: 2014-05-23 Nr. VA-P-40-1-6

Rekomendacijų stebėsenos ataskaita

2026-06-04 04:05

Rekomendacija / priemonė	Iki kada turi būti įgyvendinta	Būklė	Laiko būklė
--------------------------	--------------------------------	-------	-------------

Pokytis:

1. Ministro Pirmininko 2014-06-27 potvarkiu Nr. 124 „Dėl darbo grupės sudarymo“ sudaryta darbo grupė viešojo intereso gynimo teisiniam reguliavimui tobulinti (toliau – Darbo grupė). Jai buvo pavesta pateikti Vyriausybei siūlymus, kokioms valstybės institucijoms ir kokius įgaliojimus kreiptis į teismą dėl viešojo intereso gynimo tikslinga išplėsti. 2. Teisingumo ministerija 2015-02-20 raštu Nr. (1.5.)2T-265 „Dėl darbo grupės pasiūlymų“ pateikė Vyriausybei Darbo grupės siūlymus išplėsti toliau nurodytų valstybės institucijų įgaliojimus kreiptis į teismą dėl viešojo intereso gynimo toliau nurodytose srityse: 2.1. Nacionalinei žemės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos – valstybinės žemės naudojimo, valdymo ir disponavimo srityje; 2.2. Kultūros paveldo departamentui prie Kultūros ministerijos – nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos srityje; 2.3. Valstybinei miškų tarnybai – valstybinių miškų apsaugos srityje. 3. Vyriausybė pavedė (Vyriausybės 2015-03-13 pasitarimo protokolas Nr. 11) Žemės ūkio, Kultūros ir Aplinkos ministerijoms parengti ir pateikti Vyriausybei įstatymų projektus. 4. Įgyvendinant rekomendaciją, buvo parengti ir priimti trys įstatymai: 4.1. Seimas 2016-06-30 priėmė Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2, 5, 8, 18, 22, 23 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 23-1 straipsniu įstatymą. Jame įtvirtinta nuostata, pagal kurią Kultūros paveldo departamentui prie Kultūros ministerijos suteikti įgaliojimai kreiptis į teismą, siekiant apginti viešąjį interesą nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos srityje. 4.2. Seimas 2016-06-30 priėmė Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 2, 4, 5, 7 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymą. Jame numatyta, kad Valstybinė miškų tarnyba, nustačiusi galimą viešojo intereso pažeidimą valstybinių miškų apsaugos srityje, kreipiasi į teismą dėl viešojo intereso gynimo. 4.3. Seimas 2019-02-14 priėmė Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 32 straipsnio pakeitimo įstatymą. Įstatymu nustatyta, kad kai yra pagrindas manyti, kad viešasis interesas pažeistas valstybinės žemės naudojimo, valdymo ir disponavimo srityje, Nacionalinė žemės tarnyba kreipiasi į teismą dėl viešojo intereso gynimo, išskyrus atvejus, kai viešasis interesas pažeistas dėl Nacionalinės žemės tarnybos arba institucijų, kurių funkcijas ji perėmė, veiksmų ar neveikimo. Tais atvejais, kai viešasis interesas pažeistas dėl Nacionalinės žemės tarnybos arba institucijų, kurių funkcijas ji perėmė, veiksmų ar neveikimo, Nacionalinė žemės tarnyba dėl viešojo intereso gynimo kreipiasi į prokuratūrą.

8 rekomendacija:

Siekiant efektyviai naudoti žmogiškuosius išteklius ginant viešąjį interesą ir sudaryti tinkamas teises prielaidas viešojo intereso pažeidimams identifikuoti, inicijuoti teisės aktų pakeitimus, kuriais būtų nustatyta, kas sudaro viešąjį interesą valstybės institucijų, kurioms įstatymais suteikta teisė kreiptis į teismą dėl viešojo intereso gynimo, kompetencijai priskirtose veiklos srityse.

2016-02-29

Įgyvendinta

Laiku

Atsakingas subjektas:

Lietuvos Respublikos Vyriausybė

„VIEŠOJO INTERESO GYNIMO ORGANIZAVIMAS“

Valstybinio audito ataskaita: 2014-05-23 Nr. VA-P-40-1-6

Rekomendacijų stebėsenos ataskaita

2026-06-04 04:05

Rekomendacija / priemonė	Iki kada turi būti įgyvendinta	Būklė	Laiko būklė
Pokytis:			
1. Ministro Pirmininko 2014-06-27 potvarkiu Nr. 124 „Dėl darbo grupės sudarymo“ sudaryta darbo grupė viešojo intereso gynimo teisiniam reguliavimui tobulinti (toliau – Darbo grupė). Jai buvo pavesta pateikti Vyriausybei siūlymus, kokių valstybės institucijų ir kokiose jų veiklos srityse tikslinga nustatyti viešojo intereso kriterijus (požymius).			
2. Teisingumo ministerija 2015-02-20 raštu Nr. (1.5.)2T-265 „Dėl darbo grupės pasiūlymų“ pateikė Vyriausybei Darbo grupės parengtas išvadas ir pasiūlymus bei nurodė:			
2.1. „Problema. Teisės aktuose įtvirtinta pernelyg abstrakti viešojo intereso sąvoka. Institucijoms, kurioms įstatymais yra suteikti įgaliojimai ginti viešąjį interesą, ne visais atvejais yra aišku, kas laikoma viešoju interesu. Tai savo ruožtu lemia tai, kad institucijos, turinčios teisę ginti viešąjį interesą, arba jo negina, kadangi negali identifikuoti viešojo intereso pažeidimų, arba, atvirkščiai, netinkamai identifikuoja viešojo intereso pažeidimą ir kreipiasi į prokuratūrą / teismą dėl viešojo intereso gynimo, kai viešojo intereso pažeidimo nėra.“			
2.2. „Išvada. Darbo grupė, išanalizavusi esamą teisinį reguliavimą bei teismų praktiką, padarė išvadą, kad nustatyti bendrą viešojo intereso kriterijų sąrašą netikslinga ir vargu, ar įmanoma, todėl, siekiant nustatyti viešojo intereso pažeidimus, yra tikslingiau vadovautis suformuota teismų praktika. Be to, darbo grupės nuomone, net ir nustačius įstatymuose viešojo intereso kriterijus – bendrus kriterijus CPK, ABT], Prokuratūros įstatyme ar detalesnius kriterijus tam tikras veiklos sritis reglamentuojančiuose įstatymuose (pavyzdžiui, Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme, Statybos įstatyme, Miškų įstatyme, Žemės reformos įstatyme ir t. t.) – jie vis tiek negalėtų būti pakankamai tikslūs, o būtų vertinamojo pobūdžio, ir bet kuriuo atveju kiekvieną kartą kompetentingos institucijos turėtų vertinti, ar jų manymu, egzistuoja viešojo intereso pažeidimas, be to, galutinai apie viešojo intereso buvimą ar nebuvimą sprendžiant teismas, nagrinėjantis civilinę bylą, t. y. teismas vertintų konkrečioje byloje esančias faktines aplinkybes ir sąlygas.“			
3. Vyriausybės 2015-03-13 pasitarimo protokole Nr. 11 nurodyta: „Atsižvelgti į Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko 2014 m. birželio 27 d. potvarkiu Nr. 124 „Dėl darbo grupės sudarymo“ sudarytos darbo grupės viešojo intereso gynimo teisiniam reguliavimui tobulinti pasiūlymus.“			
4. Teisės institutas 2016 m. pradžioje paskelbė (http://teise.org/lt/lti-veikla/publikacijos/page/2/) atliktą tyrimą „Viešojo intereso atpažinimo problema Lietuvos teisėje: kriterijai ir prioritetai“. Jį atliekant buvo apibendrinta ir išanalizuota teismų praktika dėl viešojo intereso kriterijų tam tikrose viešojo intereso gynimo srityse.			
5. Vyriausybės kanceliarija 2016-02-25 raštu Nr. S-53-603 ministerijoms ir kitoms valstybės institucijoms, kurioms įstatymais suteikti įgaliojimai ginti viešąjį interesą teisme, nurodė:			
„Įgyvendindami Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės (toliau – Valstybės kontrolė) 2014 m. gegužės 23 d. valstybinio audito ataskaitoje Nr. VA-P-40-1-6 „Viešojo intereso gynimo organizavimas“ Vyriausybei pateiktą rekomendaciją ir atsižvelgdami į Valstybės kontrolės 2016 m. vasario 17 d. rašte Nr. S-(40-3343)-375 „Dėl rekomendacijos įgyvendinimo“ pateiktą siūlymą supažindinti valstybės institucijas su Lietuvos teisės instituto išleista monografija „Viešojo intereso atpažinimo problema Lietuvos teisėje: kriterijai ir prioritetai“, kurioje publikuojamas tyrimas, atskleidžiantis, kaip viešasis interesas suprantamas teisės doktrinoje ir teismų sprendimuose, taip pat kam teikiama pirmenybė, kai susiduria viešieji ir privatus interesai, informuojame, kad su monografija galima susipažinti tinklalapyje adresu http://www.teise.org/Mokslo_darbai.html , taip pat siūlytina ministerijoms su minėta monografija supažindinti atitinkamas įstaigas prie ministerijų, kurioms įstatymai suteikia teisę kreiptis į teismus dėl viešojo intereso gynimo, prireikus – kitas institucijas.“			
6. Taigi Valstybės kontrolės rekomendacija buvo įgyvendinta kitomis priemonėmis, t. y. ne teisės aktuose nustatant, kas sudaro viešąjį interesą valstybės institucijų, kurioms įstatymais suteikta teisė kreiptis į teismą dėl viešojo intereso gynimo, kompetencijai priskirtose veiklos srityse, o valstybės institucijoms išplatinant Teisės instituto atliktą tyrimą, kuriame apibendrinta ir išanalizuota teismų praktika dėl viešojo intereso kriterijų tam tikrose srityse.			

„VIEŠOJO INTERESO GYNIMO ORGANIZAVIMAS“

Valstybinio audito ataskaita: 2014-05-23 Nr. VA-P-40-1-6

Rekomendacijų stebėsenos ataskaita

2026-06-04 04:05

Rekomendacija / priemonė	Iki kada turi būti įgyvendinta	Būklė	Laiko būklė
9 rekomendacija: Siekiant, kad kuo operatyviau į valstybės biudžetą pagal teismų sprendimus būtų išieškamos pinigų sumos, inicijuoti Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo pakeitimą, kad administraciniai teismai, kaip ir bendrosios kompetencijos teismai, vykdomuosius raštus Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Finansų ministerijos išduotų be jos prašymo.	2016-08-23	Įgyvendinta	Laiku

Atsakingas subjektas:

Lietuvos Respublikos Vyriausybė

Pokytis:

Lietuvos Respublikos Seimas 2016-06-02 priėmė naujos redakcijos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymą. Šio įstatymo 99 str. 2 d. nustatyta: „Kai išieškamos pinigų sumos į valstybės biudžetą (...) teismas išduoda vykdomąjį raštą išieškotojui be jo prašymo“.

Daugiau informacijos apie šio ir kitų auditų metu teiktas rekomendacijas ir jų įgyvendinimą rasite čia [Atviri duomenys](#)